

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Finansų rinkos dalyvių veikla

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga

2022 m.

Lietuvos draudimo rinkos apžvalga
Serija „Finansų rinkos dalyvių veikla“
2022 m.

ISSN 2335-8335 (online)

Apžvalgą parengė
Bankų ir draudimo priežiūros departamento
Draudimo įmonių priežiūros skyrius

Pasiteirauti:

info@lb.lt

Nemokama informacijos linija

+370 800 50 500

© Lietuvos bankas, 2023
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius

www.lb.lt

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

TURINYS

1. BENDRA LIETUVOS DRAUDIMO RINKOS APŽVALGA	5
2. LIETUVOS DRAUDIMO RINKOS RAIDA	6
2.1. Draudimo įmokos	6
2.2. Draudimo išmokos	8
3. PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO VEIKLOS APŽVALGA	10
4. LIETUVOS RESPUBLIKOJE LICENCIJUOTŲ DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSINĖ BŪKLĖ IR VEIKLOS REZULTATAI	10
5. ĮMONIŲ MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMŲ VYKDYMAS.....	13
6. DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONĖS	13

Ši apžvalga, vertinant draudimo rinkos raidos pokyčius, apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių draudimo rinkos dalyvių veiklą, vykdomą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Vertinant finansinių ir kapitalo normatyvų vykdymą bei šių rodiklių pokyčius, nagrinėjama tik šalyje registruotų 9 draudimo įmonių (visoje jų veiklos teritorijoje) ir 102 draudimo brokerių įmonių veikla (visoje jų veiklos teritorijoje). Lietuvos teritorijoje veikiančių ES ar EEE draudimo įmonių filialų veiklos finansiniai rezultatai ir kapitalo rodikliai nevertinami, nes šių subjektų finansinę ir mokumo kapitalo reikalavimų vykdymo priežiūrą vykdo juos įsteigusią įmonių buveinių šalių priežiūros institucijos.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko duomenys ir skaičiavimai.

Santrumpos

EEE	Europos ekonominė erdvė
ES	Europos Sąjunga
IGD	investicinis gyvybės draudimas, kai investavimo rizika tenka draudėjui
TPVCAD	transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas
VP	vertybiniai popieriai
VVP	vyriausybės vertybiniai popieriai
kasko	sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimas

1. BENDRA LIETUVOS DRAUDIMO RINKOS APŽVALGA

Lietuvos draudimo rinkoje per 2022 m. buvo pasirašyta 1,23 mlrd. Eur draudimo įmokų, iš jų 894,9 mln. Eur (72,5 % visų įmokų) – pagal ne gyvybės draudimo, 339,8 mln. Eur – pagal gyvybės draudimo sutartis. Rinkos augimo tempas buvo dvženklis ir siekė 18,6 proc., tačiau realaus rinkos augimo pokytis (įvertinus infliaciją) būtų minimalus. Per metus draudėjams ir nukentėjusiems asmenims buvo išmokėta 682,4 mln. Eur. Pagal ne gyvybės draudžiamuosius įvykius draudėjams išmokėta suma sudaro 503 mln. Eur, beveik 74 proc. visų išmokų, pagal gyvybės draudimo sutartis – 179,3 mln. Eur.

Praėję metai buvo gausūs naujų, nenumatytų iššūkių, su kuriais Lietuvoje registruotos draudimo įmonės ir ES valstybių narių draudimo įmonių Lietuvoje įsteigti filialai susidūrė vos spėję stabilizuoti veiklą po dvejus metus trukusių COVID-19 pandemijos sukeltų sunkumų. Pasikeitusi geopolitinė situacija regione – rusijos pradėtas karas Ukrainoje, dėl to pritaikytos sankcijos verslo santykiams su šalimis agresorėmis lėmė, kad draudikai turėjo sutelkti pastangas naujiems reikalavimams įgyvendinti ir kilusioms naujoms rizikoms suvaldyti. Įprastai draudimo rinka į besikeičiančią verslo aplinką reaguoja kiek pavėluotai, todėl tikėtina, kad ir 2023 m. draudimo įmonių pagrindinių rodiklių pokyčiams, t. y. tiek draudimo produktų įkainiams, tiek draudėjams kompensuojamoms išmokoms, turės įtakos infliacija.

Ne gyvybės draudimo rinkoje įmokos visus 2022 m. toliau augo. Tikėtina, kad tam lemiamą įtaką turėjo rekordiškai aukštą lygį pasiekusi infliacija ir 8 proc. išaugęs sudarytų sutarčių skaičius. Daugiausia augo TPVCAD, turto, kasko, medicininių išlaidų draudimo įmokų apimtys. Didžiausią ne gyvybės draudimo rinkos dalį sudarančio TPVCAD naujų sutarčių sudarymo tempas pasiekė iki pandemijos buvusią apimtį, o pasirašytų įmokų apimtis, palyginti su 2021 m., augo beveik 22 proc., nors prieš tai dvejus metus paeiliui mažėjo. 2022 m. ne gyvybės draudimo išmokų augimui (23,3 %, iki 503 mln. Eur) didžiausią poveikį darė dėl infliacijos išaugę draudimo žalų (prarasto ar sugadinto turto, paslaugų vertės kompensavimo ar atkūrimo) ir įmonių veiklos sąnaudų ir padidėjęs vidutinis žalų dažnis.

Gyvybės draudimo rinkoje įmokų apimtis 2022 m. augo 6,4 proc. (2021 m. – 9,8 %) iki beveik 340 mln. Eur, t. y. gerokai nuosaikiau nei augo įmokos ne gyvybės draudimo rinkoje. Įmokų augimo tempas buvo mažesnis dėl 6,2 proc. sumažėjusio naujų sutarčių skaičiaus ir 4,6 proc. išaugusio nutrauktų sutarčių skaičiaus. Lemiamas šios rinkos augimo veiksnys buvo sulėtėjusiu 8,7 proc. tempu (2021 m. – 14,9 %) augusios, beveik 70 proc. visų gyvybės draudimo įmokų apimančios IGD įmokos. Gyvybės draudimo išmokos 2022 m. išaugo beveik 29 proc. (iki 179,3 mln. Eur), daugiausia dėl padidėjusių išmokų pagal IGD sutartis ir nutrauktas draudimo su teise dalytis pelną sutartis, įskaitant dalinį sukauptos sumos atsiėmimą. Tikėtina, kad sumažėjusią naujų gyvybės draudimo sutarčių apimtį ir dalinio sukauptų sumų atsiėmimo augimą lėmė sumenkęs investicijų patrauklumas dėl jų vertės sumažėjimo ir išaugęs gyventojų poreikis sukauptomis laisvomis lėšomis finansuoti dėl infliacijos poveikio išaugusias išlaidas.

Apibendrinant galima teigti, kad draudimo rinkos dalyviai reagavo į neįprastą situaciją, naujai kilusios rizikos buvo įvertintos ir suvaldytos.

Augančių palūkanų normų ir didelės infliacijos aplinka turėjo įtakos Lietuvoje registruotų draudimo įmonių 2022 m. veiklos rezultatams – sumažėjo investicijų vertė ir investicinės veiklos rezultatas, išaugo grynosios veiklos sąnaudos. Neaudituotiems duomenims, bendras draudimo įmonių finansinis veiklos rezultatas – 40,2 mln. Eur pelnas (neatskaičius mokesčių) buvo 18 proc. mažesnis nei 2021 m. (neįtraukiant nuo 2022 m. vidurio pradėjusios vykdyti draudimo veiklą UADB „INVL Life“, 2022 m. pelnas sudarė 30,2 mln. Eur, arba beveik 39 % mažiau nei 2021 m.). Visų, išskyrus dvi, draudimo bendrovių veikla buvo pelninga. Nepaisant nepalankių rizikos veiksnių, draudimo įmonės yra pakankamai kapitalizuotos – visos vykdė privalomuosius mokumo kapitalo reikalavimus, turėjo reikšmingą kapitalą viršijančią būtiną atsargą. 2022 m. draudimo įmonės išmokėjo 34,9 mln. Eur dividendų (2021 m. – 47,6 mln. Eur).

Draudimo brokerių įmonės taip pat veikė pelningai: neaudituoti duomenimis, 2022 m. jos uždirbo 14,3 mln. Eur grynojo pelno – 57 proc. daugiau nei 2021 m.

Nuo 2020 m. liepos 1 d. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – *Sodra*), vykdanči pensijų anuitetų mokėtojo veiklos funkciją ir valdanti Pensijų anuitetų fondą, pradėjo teikti II pakopos pensijų fonduose sukauptų sumų pensijų anuitetų mokėjimo paslaugą. 2022 m. pensijų anuitetų mokėtojo veikla toliau plėtėsi ir per metus buvo išmokėta beveik 963 tūkst. Eur anuitetinių išmokų.

2. LIETUVOS DRAUDIMO RINKOS RAIDA

Šalies rinkoje draudimo paslaugas teikė 19 Lietuvoje registruotų draudikų – 9 įmonės ir 10 kitose ES šalyse registruotų įmonių filialų: 8 draudikai vykdė gyvybės draudimo ir 11 – ne gyvybės draudimo veiklą. 2022 m. pabaigoje veikė 102 draudimo brokerių įmonės.

Nuo 2022 m. vidurio gyvybės draudimo veiklą Lietuvoje (ir per filialus Latvijoje ir Estijoje) aktyviai vykdo naujai įsteigta UADB „INVL Life“, pagal verslo perdavimo sutartį perėmusi verslą iš Suomijos Respublikoje registruotos bendrovės „Mandatum Life Insurance Company“, vykdžiusios veiklą per filialus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje (licencija UADB „INVL Life“ suteikta 2022 m. kovo mėn.)¹.

2022 m. draudimo įmonės tęsė vidinį pasirėngimą nuo 2023 m. sausio 1 d. įgyvendinti 17-ąjį TFAS „Draudimo sutartys“ ir 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“. Daugiausia dėmesio jos skyrė aktuarinių ir finansinės atskaitomybės procesų tobulinimui, kad jie atitiktų minėtų standartų reikalavimus.

17-asis TFAS (pakeičiantis iki 2023 m. sausio 1 d. galiojusį 4-ąjį TFAS „Draudimo sutartys“) nuo 2023 m. sausio 1 d. taikytinas draudimo, perdraudimo, taip pat investicinių sutarčių su tiesioginio dalyvavimo elementais apskaitai, jame nustatomi sutarčių pripažinimo, vertinimo, pateikimo ir atskleidimo principai.

Tikimasi, kad naujasis standartas padidins finansinės atskaitomybės skaidrumą ir palyginamumą ir suteiks investuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams prasmingesnės ir naudingesnės informacijos apie draudikų finansinius rezultatus ir rizikos poziciją.

2.1. DRAUDIMO ĮMOKOS

Per 2022 m. Lietuvoje registruotų draudimo įmonių ir kitų ES valstybių narių draudimo įmonių Lietuvoje įsteigtų filialų pasirašyta draudimo įmokų suma sudarė 1 234,7 mln. Eur, ir rinka, palyginti su 2021 m., išaugo net 18,6 proc. Gyvybės draudimo įmokos padidėjo 6,4 proc. – iki 340 mln. Eur, o ne gyvybės draudimo įmokos išaugo net 24,0 proc. ir sudarė 894,9 mln. Eur.

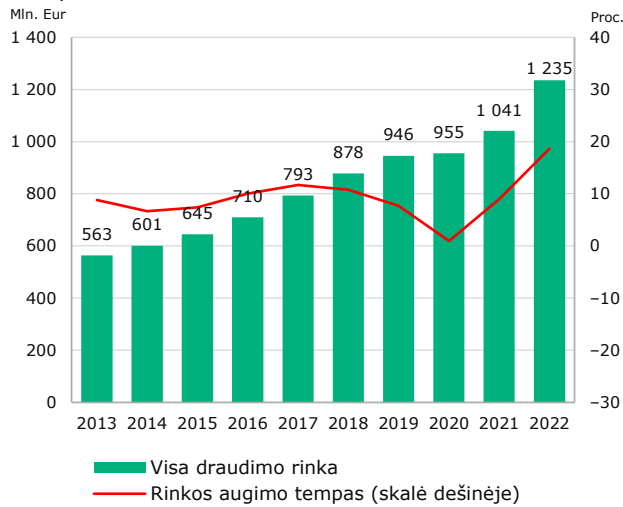
1 lentelė. Draudimo įmokos

Eil. Nr.	Draudimo šakos	Suma, mln. Eur			Augimo tempas, proc.	
		2020 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.
1.	Gyvybės draudimas	290,7	319,3	339,8	9,8	6,4
2.	Ne gyvybės draudimas	664,1	721,4	894,9	8,6	24,0
3.	Iš viso	954,9	1 040,7	1234,7	9,0	18,6

Šaltinis: Lietuvos bankas.

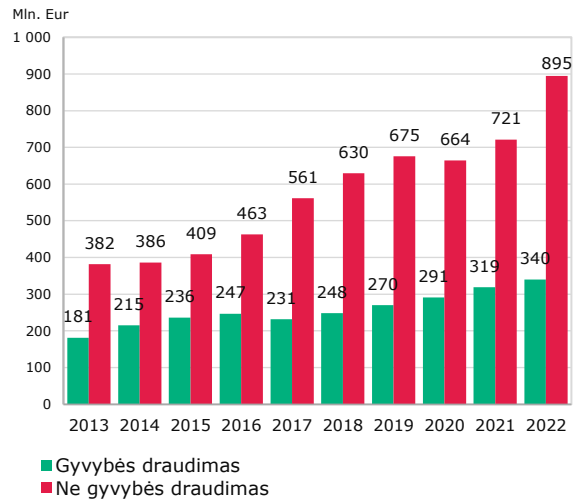
¹ UADB „INVL Life“ veiklos rezultatai į nagrinėjamus finansinės, investavimo veiklos bei mokumo duomenis įtraukiami, tačiau siekiant juos lyginti su 2021 m. veikusiu įmonių veiklos rezultatais, tikslinga UADB „INVL Life“ duomenų neįtraukti.

1 pav. Visos rinkos draudimo įmokų kaita ir augimo tempas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

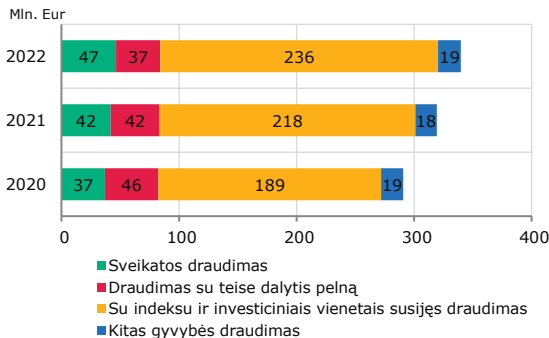
2 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmokų kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

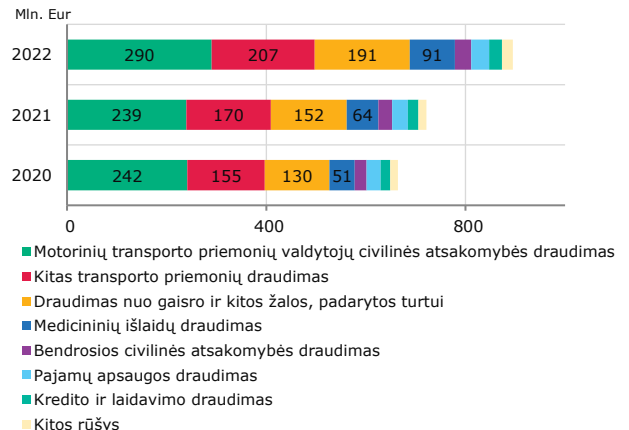
2022 m. gyvybės draudimo rinkoje ir toliau dominavo investicinis gyvybės draudimas. IGD įmokos sudarė 69,6 proc. viso gyvybės draudimo įmokų portfelio. IGD įmokų augimas buvo 8,7 proc. ir įmokos sudarė 236,5 mln. Eur. Palyginti 2021 m. ir 2022 m. sudarytų IGD sutarčių skaičių, augimas nežymus – 2,4 proc. Viena iš priežasčių yra tai, kad 2021 m. gana sparčiai augo naujai sudaromos IGD sutarčių skaičius (23,7 %), todėl susidarė gana didelė 2022 m. augimo vertinimo palyginamoji bazė. Be to, nuosaikesnį IGD sudarytų sutarčių skaičiaus augimą lėmė neapibrėžta geopolitinė situacija dėl Rusijos invazijos į Ukrainą ir sumažėjusi investicijų vertė, mažinusi šios draudimo rūšies patrauklumą. Vis dėlto sudarytų IGD sutarčių skaičius augo. Dėl ilgą laiką vyravusios žemų palūkanų aplinkos mažėjo draudimo su teise dalytis pelną įmokos (-10,2 %), draudimo sutarčių sudaryta net 70,4 proc. mažiau. Nors 2022 m. palūkanų normos pradėjo augti, draudikai neskuba grįžti prie šio produkto platinimo, mažos garantuotosios palūkanos neskatina draudėjų rinktis šio produkto. Sudaromų draudimo mirties atveju sutarčių skaičius sumažėjo 12,4 proc., draudimo įmokos buvo 9,4 proc. didesnės. 2021 m. viena draudimo įmonė reikšmingai sumažino atskaitymus už mirties riziką, dėl to dalis draudėjų nutraukė draudimo mirties atveju sutartis ir tais metais sudarė sutartis iš naujo su mažesnėmis įmokomis. Tai lėmė, kad 2021 m. buvo sudaryta kur kas daugiau sutarčių nei įprastai ir, lyginant 2022 m. ir 2021 m. sudarytų sutarčių skaičius, matyti santykinis sumažėjimas. Sveikatos draudimo, kuris iš esmės yra papildoma apsauga prie kaupiamųjų gyvybės draudimo sutarčių, įmokos išaugo 11,3 proc. ir sudarė 46,6 mln. Eur.

3 pav. Gyvybės draudimo įmokų pasiskirstymas pagal rūšis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

4 pav. Ne gyvybės draudimo įmokų pasiskirstymas pagal rūšis

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Ne gyvybės draudimo rinkos augimą lėmė ne tik transporto, bet ir turto bei medicininių išlaidų draudimo apimčių augimas. Didžiausią (31,8 %) ne gyvybės draudimo rinkos portfelio dalį sudarančio TPVCAD įmokų suma augo gana sparčiai ir sudarė 284,8 mln. Eur, t. y. buvo 21,7 proc. didesnė nei 2021 m. Šiam įmokų augimui ir vidutinės įmokos padidėjimui didžiausią įtaką turėjo rekordinį lygį pasiekusi infliacija. Panašios ir sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimo (kasko) tendencijos. Kasko įmokos augo sparčiai ir sudarė 206,2 mln. Eur, t. y. 22 proc. daugiau nei 2021 m., sudaryta 3,5 proc. daugiau draudimo sutarčių. Keletą metų mažėjusi vidutinė kasko draudimo įmoka 2022 m. augo ir buvo 17,7 proc. didesnė nei 2021 m. Juridinių asmenų kasko draudimo sutarčių skaičiaus augimas buvo spartesnis nei fizinių asmenų draudimo sutarčių skaičiaus augimas.

Sparčiai augo ir turto draudimo įmokos. Jos padidėjo net 25,6 proc. ir sudarė 191,2 mln. Eur. Ypač sparčiai augo juridinių asmenų turto draudimo įmokos – net 39,1 proc., jos sudarė 68,4 mln. Eur. Tačiau ir toliau didžiausią turto draudimo dalį sudaro gyventojų turto draudimas – 102,3 mln. Eur, jis padidėjo 16 proc. Įmokų suma augo sparčiau nei sudarytų sutarčių skaičius, todėl galima teigti, kad didėjo vidutinė įmoka.

Po pandemijos atsigavo kelionių draudimas, nes sudarytų kito medicininių išlaidų draudimo sutarčių skaičius padidėjo dvigubai, o įmokos augo 65,5 proc. Taip pat sparčiai didėjo papildomojo savanoriškojo sveikatos draudimo apimtys: sutarčių skaičius augo 61,4 proc., o įmokos – 38,5 proc. Šis draudimas naudojamas kaip darbuotojų motyvacijos skatinimo priemonė. Iš viso medicininių išlaidų draudimo įmokų suma sudarė 90,6 mln. Eur.

2.2. DRAUDIMO IŠMOKOS

Praėjusiais metais draudikų išmokėtų draudimo išmokų suma augo gana sparčiai. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo veiklą vykdančios draudikų Lietuvoje išmokėjo 682,4 mln. Eur draudimo išmokų, arba 24,7 proc. daugiau nei 2021 m. Išaugo tiek gyvybės, tiek ne gyvybės draudimo išmokų suma. Gyvybės draudimo išmokų suma padidėjo 28,7 proc. ir sudarė 179,3 mln. Eur, o ne gyvybės draudimo – atitinkamai 23,3 proc. ir 503 mln. Eur.

2 lentelė. Išmokos

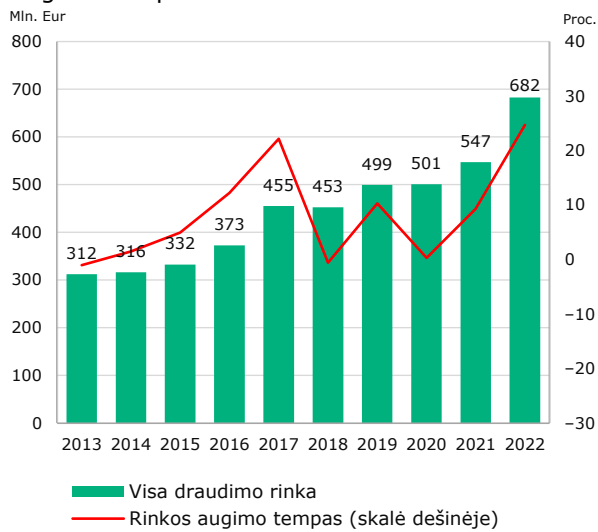
Eil. Nr.	Draudimo šakos	Suma, mln. Eur			Augimo tempas, proc.	
		2020 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.
1.	Gyvybės draudimas	126,5	139,3	179,3	10,1	28,7
2.	Ne gyvybės draudimas	374,2	407,8	503,0	9,0	23,3
3.	Iš viso	500,7	547,1	682,4	9,3	24,7

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Rusijos karas prieš Ukrainą ir geopolitinės padėties neapibrėžtumai paskatino dalį draudėjų nutraukti IGD sutartis. Ši tendencija ypač pastebima 2022 m. vasario ir kovo mėnesiais. Išmokų suma nutraukus sutartis, įskaitant dalinį sukauptos sumos atsiėmimą, sudarė 84 mln. Eur ir buvo 38,1 proc. didesnė nei 2021 m. Draudimo su teise dalytis pelną išmokų suma padidėjo 37 proc. – išmokėta daugiau kaip 41 mln. Eur. Draudikai beveik nesudaro naujų draudimo su teise dalytis pelną sutarčių, taigi daugeliu atveju nutraukiamos ilgą laiką galiojusios sutartys ir išmokama suma būna gana reikšminga. Tokia šios rūšies draudimo išmokų augimo tendencija buvo ir ankstesniais laikotarpiais. Sveikatos draudimo išmokų suma išaugo 21,1 proc. ir sudarė 14,1 mln. Eur.

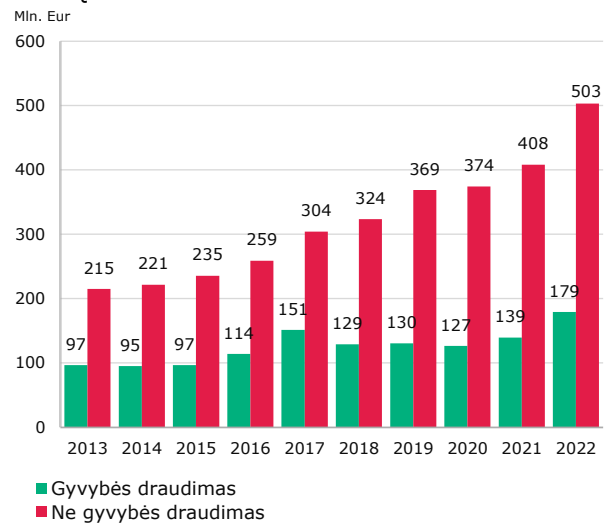

5 pav. Visos rinkos draudimo išmokų sumų kaita ir augimo tempas

Šaltinis: Lietuvos bankas.

6 pav. Gyvybės ir ne gyvybės draudimo išmokų sumų kaita

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Draudimo išmokos, išmokėtos pagal TPVCAD sutartis, 2022 m. sudarė 161,1 mln. Eur ir buvo 11,6 proc. didesnės nei prieš metus. Lietuvoje registruoti draudikai TPVCAD vienetų išmokų išmokėjo 4,7 proc. daugiau nei prieš metus. Tokios išmokėtų sumų (absoliutinė suma ir vienetais) pokyčių tendencijos rodo didėjančią vidutinę išmoką. Kasko išmokų suma sudarė 136,8 mln. Eur, t. y. 24 proc. daugiau nei 2021 m. Išmokų skaičius didėjo lėčiau ir sudarė 13 proc. Taigi, kaip ir TPVCAD, vidutinė kasko draudimo išmoka didėjo. Tokį didėjimą galima sieti su 2022 m. rekordiška aukšta infliacija – dėl to pabrango tiek remonto paslaugos, tiek automobilių dalys. Pagal turto draudimo sutartis išmokėta 102,8 mln. Eur, arba 27,3 proc. daugiau nei prieš metus. Pasėlių draudimo išmokos 2022 m., palyginti su 2021 m., išaugo 57 proc. ir sudarė 15,2 mln. Eur.

3. PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO VEIKLOS APŽVALGA

2022 m. ir toliau didėjo nuo 2020 m. liepos 1 d. pradėjusio veikti *Sodros* valdomo Pensijų anuitetų fondo, teikiančio II pakopos pensijų fonduose sukauptų pensijų anuitetų mokėjimo paslauga, veiklos apimtys. 2022 m. priimti 965 sprendimai dėl pensijų anuitetų mokėjimo, bendra vienkartinių įmokų suma sudarė beveik 12,9 mln. Eur. Dažniausiai gyventojai rinkosi standartinį pensijų anuitetą su garantuotu mokėjimo laikotarpiu, rečiausiai – atidėtąjį pensijų anuitetą. Pensijų anuitetų fondas tolesniems įsipareigojimams vykdyti suformavo daugiau nei 25,9 mln. Eur techninių atidėjinių sumą, o per pirmus visus veiklos metus, t. y. 2022 m., išmokėta 962,6 tūkst. Eur.

3 lentelė. Pensijų anuitetų fondo veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Pensijų anuitetų rūšis	Priimti sprendimai ir prašymai dėl pensijų anuitetų mokėjimo, vnt.		Pensijų anuitetų įmokos, Eur		Pensijų anuitetų išmokos, Eur	
		2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.
1.	Standartinis anuitetas ²	150	193	2 593 626	2 866 111	96 719	249 709
2.	Standartinis anuitetas su garantuojamu laikotarpiu ³	509	674	7 866 635	9 819 727	283 668	712 880
3.	Atidėtas anuitetas ⁴	95	98	204 354	239 314	0	0
4.	Iš viso	754	965	10 664 615	12 925 152	380 387	962 590

4. LIETUVOS RESPUBLIKOJE LICENCIJUOTŲ DRAUDIMO ĮMONIŲ FINANSINĖ BŪKLĖ IR VEIKLOS REZULTATAI

2022 m. pabaigoje visų draudimo įmonių valdomo turto balansinė vertė, neaudituoti duomenimis, sudarė 1,9 mlrd. Eur ir, palyginti su 2021 m. pabaiga, padidėjo 8,6 proc., arba 150,8 mln. Eur

(neįskaitant UADB „INVL Life“ veiklos rezultato, turtas sudarė 1,68 mln. Eur, o turto vertė, palyginti su 2021 m. pabaiga, sumažėjo 3,7 %, arba 64 mln. Eur). Gyvybės draudimo įmonių turtas sudarė 894 mln. Eur (padidėjo 17 %). Neįtraukiant beveik ketvirtadalį turto vertės sudarančio UADB „INVL Life“ turto (214,8 mln. Eur), sektoriaus įmonių valdomo turto balansinė vertė, palyginti su buvusia 2021 m. pabaigoje, sumažėjo 11,2 proc., iki 679,1 mln. Eur. Ši sumažėjimą labiausiai lėmė įmonių valdomo finansinio turto vertės sumažėjimas ir dėl beveik trečdaliu padidėjusių išmokų pagal nutrauktas sutartis (įskaitant dalinį sukauptos sumos atsiėmimą) reikšmingai išaugusios dalinių išmokų sumos. Ne gyvybės draudimo įmonių valdomo turto balansinė vertė 2022 m. pasiekė 1 mlrd. Eur. Ji augo 2,2 proc., beveik perpus lėčiau nei 2021 m. Įvertinusios kapitalo atsargos saugią ribą, nuosaikesnius finansinius 2021 m. veiklos rezultatus ir ateities veiklos prognozes, 2022 m. draudimo įmonės akcininkams išmokėjo 34,9 mln. Eur (27 %, arba 12,7 mln. Eur mažiau nei 2021 m.) dividendų.

2022 m. pabaigoje daugiau kaip 56 proc. (2021 m. – 51 %) gyvybės draudimo įmonių valdomo turto apimantis draudėjų pagal IGD sutartis patikėtas valdyti turtas sudarė 505,2 mln. Eur (neįskaitant UADB „INVL Life“ – 363,4 mln. Eur, arba 7,7 % mažiau nei 2021 m.).

Gyvybės draudimo įmonių nuosavų investicijų (kartu su pinigais) bendra balansinė vertė, palyginti su 2021 m. pabaiga, padidėjo 3 proc. ir sudarė 351,8 mln. Eur. (be UADB „INVL Life“, investicijų suma sumažėjo 19,8 %, iki

² Standartinis pensijų anuitetas – tai paslauga, kai pensijų anuiteto mokėtojas, gavęs vienkartinę įmoką iš pensijų fonde sukauptų pinigų, iki pensijų anuitetų gavėjo gyvos galvos moka pensijų anuitetą. Standartinis pensijų anuitetas nepaveldimas.

³ Standartinis pensijų anuitetas su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu – tai paslauga, kai pensijų anuiteto mokėtojas, gavęs vienkartinę įmoką iš pensijų fonde sukauptų pinigų, iki pensijų anuitetų gavėjo gyvos galvos moka pensijų anuitetą. Pensijų anuiteto gavėjui mirus, bet nesibaigus sprendime dėl standartinio pensijų anuiteto mokėjimo numatytam garantuojamam mokėjimo laikotarpiui, už standartinio pensijų anuiteto su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu gavėjui dėl mirties neišmokėtų pensijų anuitetų už likusį garantuojamą mokėjimo laikotarpį sumą priklausanti vienkartinė pensijų anuiteto išmoka paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

⁴ Atidėtas pensijų anuitetas – tai paslauga, kai pensijų anuitetų mokėtojas, gavęs vienkartinę įmoką iš pensijų fonde sukauptų pinigų, pensijų anuiteto gavėjui, sulaukusiam 85 metų, pradeda mokėti ir iki gyvos galvos periodiškai moka pensijų anuitetą. Atidėtas pensijų anuitetas nepaveldimas.

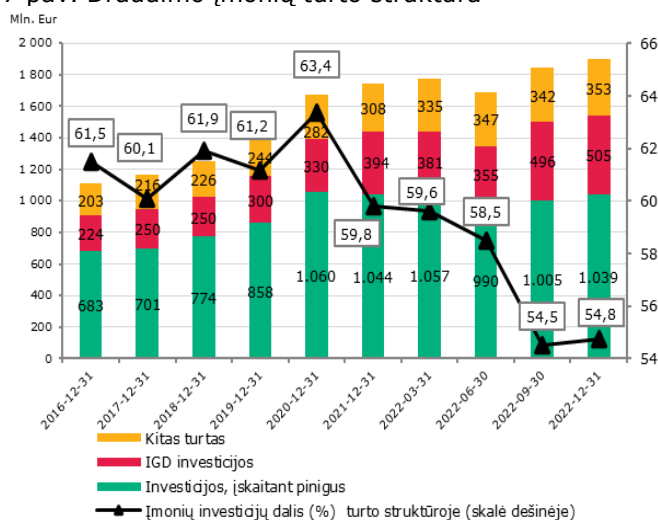
284 mln. Eur). Didžiausią neigiamą poveikį šiam pokyčiui turėjo investicijų į finansines priemones vertės sumažėjimas. Gyvybės draudimo įmonių akcininkams 2022 m. išmokėta 15,1 mln. Eur dividendų (2021 m. – 27 mln. Eur).

2022 m. pabaigoje ne gyvybės draudimo įmonių nuosavų investicijų (kartu su pinigais) bendra balansinė vertė, palyginti su 2021 m., sumažėjo iki 687 mln. Eur (mažėjo 2,3 %, arba 16 mln. Eur). Tam daugiausia įtakos turėjo neigiamas investicijų vertės pokytis, taip pat įmonių akcininkams išmokėti 19,7 mln. Eur dividendų (2021 m. – 20,5 mln. Eur).

Nors ir sulėtėjusi, bet vis dar didėjanti investicinio gyvybės draudimo veiklos apimtis lėmė įsipareigojimų struktūros pokyčius: gyvybės draudimo įmonių įsipareigojimų – techninių atidėjinių dalis visuose draudimo įmonių įsipareigojimuose ūgtelėjo 2 proc. p. – iki 56 proc., arba 753,2 mln. Eur (neįskaitant UADB „INVL Life“, ji sumažėjo 4 proc. p. – iki 50,4 %, arba 602,7 mln. Eur). Įsipareigojimai, nesusiję su gyvybės draudimo sutartimis, sudarė 594,2 mln. Eur.

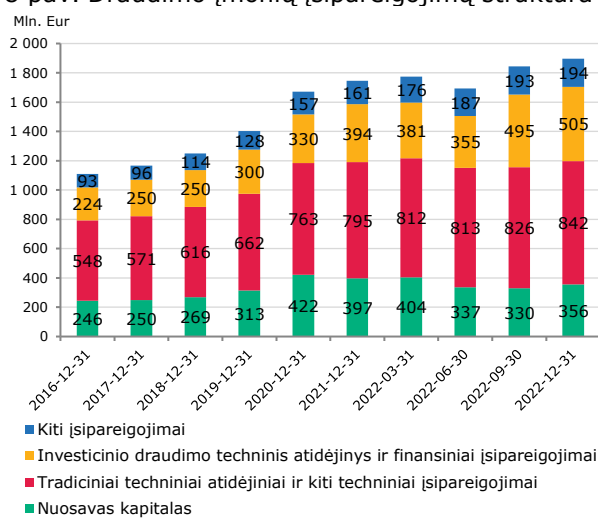
Visų draudimo įmonių nuosavas kapitalas ir rezervai 2022 m. pabaigoje sudarė 355,9 mln. Eur – per metus sumažėjo 10 proc. (neįskaitant UADB „INVL Life“, visų gyvybės draudimo įmonių nuosavas kapitalas ir rezervai sumažėjo perpus – iki 59,5 mln. Eur, o bendras visų draudimo įmonių kapitalas ir rezervai sumažėjo 25 %, iki 296,2 mln. Eur). Didžiausią įtaką tam turėjo perkainojimo rezervo straipsnyje registruotas 100,8 mln. Eur finansinio turto perkainojimo neigiamas pokytis (2021 m. neigiamas pokytis – 23,5 mln. Eur). Draudimo įmonių akcininkai, siekdami 2022 m. sustiprinti įmonių nuosavo kapitalo būklę, įstatinį kapitalą padidino 9 mln. Eur įnašais, o subordinuotųjų paskolų bendrą sumą – iki 23 mln. Eur (2021 m. ji sudarė 7,6 mln. Eur).

7 pav. Draudimo įmonių turto struktūra

Šaltinis: Lietuvos bankas.

8 pav. Draudimo įmonių įsipareigojimų struktūra

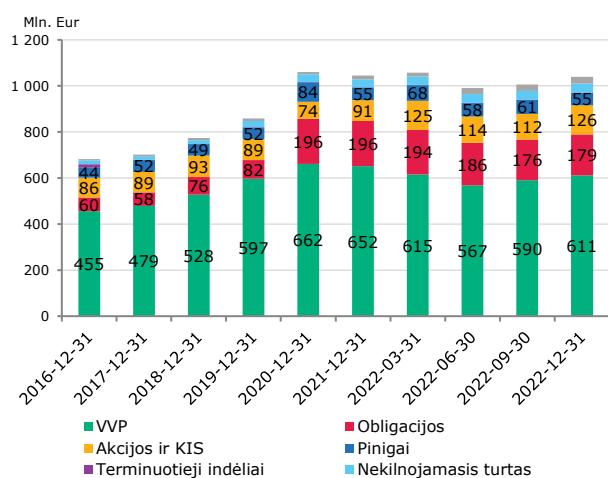

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2022 m. gruodžio 31 d. draudimo įmonių nuosavo turto investicijų apimtis (įskaitant pinigus) sumažėjo 0,5 proc. ir sudarė 1,04 mlrd. Eur (neįskaitant UADB „INVL Life“, investicijos sumažėjo 7 %, iki 971 mln. Eur). Draudimo bendrovių investicijų portfelio struktūrai būdingas konservatyvumas – didžiąją dalį investicijų sudaro mažiau nuo rinkos svyravimų priklausomi skolos VP. Investicijų į VVP dalis, sumažėjusi 3,6 proc. punkto, ir toliau sudarė didžiausią nuosavo turto investicijų dalį – 58,8 proc. ir siekė 610,9 mln. Eur (2021 m. – 651,6 mln. Eur, 2022 m. be UADB „INVL Life“ – 608 mln. Eur), o didžioji jų dalis, per 94 proc., investuota į EEE šalių vyriausybių išleistus VP. Antros pagal apimtį investicijų krypties – investicijų į kitų įmonių obligacijas – dalis nuosavo turto investicijose sumažėjo 1,5 proc. punkto – iki 17,2 proc. ir sudarė 178,8 mln. Eur (2021 m. – 195,7 mln. Eur), iš jų investicijos į EEE šalių obligacijas sudarė 80 proc. Investicijų į nuosavybės VP, įskaitant investicijas į kolektyvinio investavimo subjektus (KIS), dalis padidėjo 3,4 proc. punkto – iki 12 proc. ir sudarė 126 mln. Eur

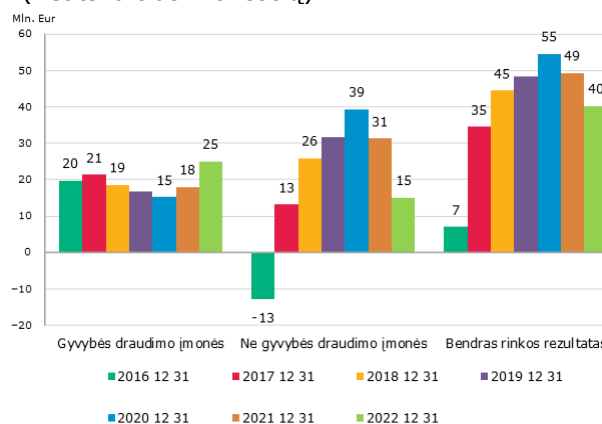
(2021 m. – 91 mln. Eur, 2022 m. be UADB „INVL Life“ – 64,9 mln. Eur). Kredito įstaigų atsiskaitomosiose sąskaitose laikomų pinigų suma nepakito ir siekė 54,6 mln. Eur.

9 pav. Draudimo įmonių nuosavo turto struktūra

Šaltinis: Lietuvos bankas.

10 pav. Draudimo įmonių veiklos rezultatas (neatskaičius mokesčių)

Šaltinis: Lietuvos bankas.

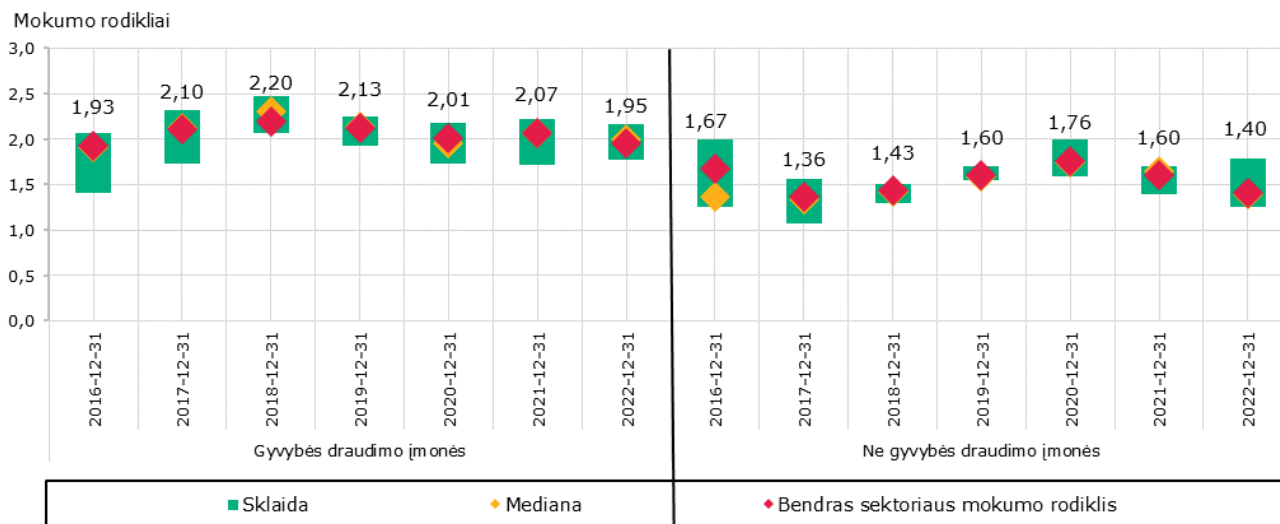
Lietuvos Respublikoje registruotos draudimo įmonės 2022 m. iš viso uždirbo 40 mln. Eur pelno (neatskaičius mokesčių) – 18,5 proc. mažiau nei 2021 m. (be UADB „INVL Life“ – 30,2 mln. Eur pelno, arba 38,7 % mažiau nei 2021 m.). Gyvybės draudimo įmonių 2022 m. uždirbtas pelnas (neatskaičius mokesčių) sudarė 25 mln. Eur (2021 m. – 18 mln. Eur). Beveik 40 proc. siekiančią jo dalį (10 mln. Eur) uždirbo 2022 m. veiklą pradėjusi UADB „INVL Life“. Nors dėl sumažėjusio kaupiamojo gyvybės draudimo patrauklumo 2022 m. naujų gyvybės draudimo sutarčių sudaryta mažiau ir išaugo šių sutarčių nutraukimo atvejų skaičius bei su tuo susijusių išmokų apimtis, gyvybės draudimo įmonių finansinį stabilumą užtikrino ankstesniais metais sudarytas administruojamas draudimo sutarčių portfelis. Ne gyvybės draudimo įmonių pelnas, palyginti su 2021 m., sumenko perpus ir sudarė 15,1 mln. Eur. Šio sektoriaus veiklos rezultatų sumažėjimą lėmė vienos draudimo bendrovės nuostolingas veiklos rezultatas.

Į kitų bendrųjų pajamų (sąnaudų) straipsnį įtraukiamas nerealizuotas investicijų perkainojimo pokytis (kuris tiesiogiai didina arba mažina įmonių nuosavą kapitalą ir nepripažįstamas ataskaitinio laikotarpio Pelno (nuostolių) ataskaitoje) 2022 m. pabaigoje sudarė 100,8 mln. Eur nuostolį: 44,3 mln. Eur nuostolis susidarė gyvybės draudimo įmonėse ir 56,5 mln. Eur – ne gyvybės draudimo įmonėse (2021 m. nuostolis sudarė 23,4 mln. Eur: 14,9 mln. Eur– gyvybės draudimo įmonių, 8,5 mln. Eur – ne gyvybės draudimo įmonių).

5. ĮMONIŲ MOKUMO KAPITALO REIKALAVIMŲ VYKDYMAS

Visos draudimo įmonės vykdė mokumo kapitalo reikalavimus. Pagal direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus apskaičiavus draudimo įmonių mokumo kapitalo reikalavimą ir įvertinus turimų nuosavų lėšų dydį, nustatyta, kad visos draudimo įmonės buvo mokios, t. y. turėjo pakankamai tinkamų nuosavų lėšų mokumo kapitalo reikalavimui ir minimalaus kapitalo reikalavimui padengti. 2022 m. gruodžio 31 d. gyvybės draudimo įmonių mokumo rodiklis buvo 1,95, ne gyvybės – 1,40.

11 pav. Draudimo įmonių mokumo kapitalo reikalavimo rodikliai

Šaltinis: Lietuvos bankas.

6. DRAUDIMO BROKERIŲ ĮMONĖS

Nagrinėjamu laikotarpiu, tarpininkaujant draudimo brokerių įmonėms, draudimo rinkoje sudaryta 31 proc. sutarčių.

2022 m. gruodžio 31 d. Lietuvos draudimo rinkoje veikė 102 draudimo brokerių įmonės. Apžvelgiamu laikotarpiu draudimo brokerių įmonės tarpininkavo sudarant 2,73 mln. draudimo sutarčių – jų skaičius, palyginti su 2021 m., išaugo beveik 10 proc. Kaip įprasta, draudimo brokerių įmonės aktyviausiai veikė ne gyvybės draudimo rinkoje. Tarpininkaujant draudimo brokerių įmonėms sudarytų draudimo sutarčių portfelio struktūra pakito nedaug: didžiausia sutarčių dalis teko TPVCAPD grupei – 1,66 mln., arba 61 proc. sutarčių (prieš metus – 62 % sutarčių), pagalbos draudimo sutarčių sudaryta 0,24 mln., arba 9 proc., turto draudimo sutarčių sudaryta 0,22 mln., arba 8 proc., nelaimingų atsitikimų draudimo, kasko ir draudimo ligos atvejui sutarčių sudaryta mažiau.

4 lentelė. Pagrindiniai draudimo brokerių įmonių veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Rodikliai	Suma			Augimo tempas, proc.	
		2020 m.	2021	2022	2021	2022
1.	Sudarytos draudimo sutartys, tūkst. Vnt.	2 330,2	2 486,0	2 732,0	6,7	9,9
2.	Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	59 343	67 448	84 880	13,7	25,8
3.	Ataskaitinio laikotarpio rezultatas, tūkst. Eur	6 728	9 092	14 547	35,1	60,0

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Pastaba: *Revolut Payments*, UAB, sudarytos sutartys į 2021 ir 2022 m. rezultatus neįtrauktos (nuo 2022-07-01 *Revolut Payments*, UAB, nustojo veikti, jos veiklą pratęsė *Revolut Insurance Europe*, UAB, kuri sudarytas sutartis skaičiuoja kitaip – ima grupines sutartis).

Draudimo brokerių įmonių pardavimo (draudimo tarpininkavimo veiklos) pajamos, 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės atskaitomybės (projekto) duomenimis, sudarė 84,9 mln. Eur – tai 25,8 proc. daugiau nei 2021 m. Draudimo brokerių įmonių veikla nagrinėjamu laikotarpiu buvo pelninga – įmonės uždirbo daugiau

nei 14,5 mln. Eur pelno. Palyginti su 2021m., uždirbtas pelnas padidėjo 60 proc. Pagrindinė pelno padidėjimo priežastis – išaugusios draudimo brokerių įmonių pardavimo pajamos ir mažiau augusios veiklos sąnaudos. Pelningai dirbo 93 draudimo brokerių įmonės.

Draudimo brokerių įmonių turtas ir nuosavas kapitalas apžvelgiamu laikotarpiu išaugo: turtas – 42 proc., nuosavas kapitalas – 26 proc. 2022 m. gruodžio 31 d. visos draudimo brokerių įmonės vykdė minimalaus nuosavo kapitalo reikalavimą (kapitalas negali būti mažesnis kaip 19 510 Eur arba ne mažesnis kaip 4 proc. per metus draudimo brokerių įmonės gautų draudimo įmokų, mokėtinų draudikams).

Pagal galiojančius teisės aktus, draudimo brokerių įmonės surinktas draudimo įmokas, skirtas atsiskaityti su draudikais, privalo laikyti atskirose banko sąskaitose. Pažymėtina, kad šis reikalavimas ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdomas. Draudimo brokerių įmonės per metus į kasą ir atskiras sąskaitas surinko 151,8 mln. Eur draudimo įmokų, jos buvo perduotos draudimo įmonėms.